

240202

Nya Rya

Jan Karlsson

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Lägesrapport Nya Rya

Styrelsemöte 2024-02-02

Rapporten beskriver status i projekt Nya Rya, utredningsfasen. I utredningsfasen hanteras dimensionering för framtida belastning, skärpta utsläppsvillkor, lokalisering, fastighetsförvärv, kostnadsuppskattning, finansiering, risker, tillstånd bland mycket annat. Utredningen ska redovisas i år och utgöra underlag för ställningstagande och investeringar för ett framtida Ryaverk med tidshorisonten 2055–2070.

Under hösten 2020 fastställde Gryaabs styrelse utvalda förutsättningar för Nya Rya.

Status

Programarbetet för Nya Rya är inne på sitt fjärde år, det sista året för förstudiefasen.

Målet är att påbörja förprojektering Nya Rya i början av 2025.

Gryaabs styrelse godkände i juni 2023 investering av förprojektering av pumpstation IN. Förprojekteringen Pumpstation IN påbörjades under augusti månad 2023 och färdigställs i mitten av 2025.

För att öka kapaciteten på Ryaverket ska nuvarande reningsverk uppgraderas genom ombyggnader på befintlig anläggning samt en utbyggnad på fastigheten Rödjan 727:4. De nya anläggningarna avses att byggas på fastigheten Rödjan 727:4 vilken ägs av Göteborgs Hamn och som Gryaab arrenderar idag och Sannegården 734:9 som ägs av Exploateringsförvaltningen. Dialog med Göteborgs Hamn respektive Exploateringsförvaltningen avseende eventuella fastighetsförvärv fortskrider enligt plan.

En formell ansökan har lämnats in till Exploateringsförvaltningen avseende förvärv av Rödjan 727:38, som Gryaab har tomträtt på idag. Gryaab har fått ett positivt besked

angående att kunna förvärva fastigheten. Exploateringsförvaltningen har lämnat en offert på 50 miljoner kronor.

Exploateringsförvaltningen vill att Gryaab tar ställning till ett enhetligt beslut för alla bolagets fastigheter där Gryaab antingen arrenderar/innehar tomträtt eller äger fastigheterna som bolaget har verksamhet på i ryahamnsområdet. Bolagets ståndpunkt i denna fråga utreds inför eventuella förvärv.

Exploateringsförvaltningen ger Gryaab markanvisning för tomten bakom biogastankarna, Sannegården 734:9.

Ambitionen är att eventuella fastighetsförvärv ska vara möjliga genomföra under 2025.

Verktyg för simulering av avgiftsprognoser har tagits fram. Simulering av avgiftsprognoser påbörjades under 2023.

Projektgenomförande, teknik

Dimensionerande inkommande flöden är viktiga indata för att kunna dimensionera den nya anläggningen på rätt sätt. Flödesprognoser för 2055 och 2070 togs fram tillsammans med ägarkommunerna under 2021. Under första halvan av 2023 har dessa flödesprognoser uppdaterats. Dimensionerande flöden består förutom flöden från flödesprognoser för 2055 och 2070 av ett tillägg i kapacitet för eventuellt kunna ansluta ytterligare två kommuner i framtiden. Flödesprognoserna har fastställts av ägarkommunerna på möte med Teknisk och ekonomisk delegation (TED).

Utbyggnad av processanläggning omfattar både befintlig och ny processanläggning. Gryaab utredde först fyra olika processalternativ vid tre olika flöden. Fokus var att ta fram och utvärdera olika processlösningar, så att bästa möjliga teknik uppnås med avseende på fastställda flöden och de förväntade reningskraven. Inriktningen för det fortsatta arbetet avseende processlösning fastställdes under kvartal fyra 2021 där tre av de ursprungliga fyra processalternativen utreddes vidare. Inriktning avseende processval för tillbyggnaden på den nya tomten, Rya 2, beslutades i mars 2023. Det innebar att förstudien gick vidare med AGS och MBR. Förutsättningarna för processval, AGS och MBR, presenterades för styrelsen den 11 december 2023. Rekommendation avseende

processval för Rya 2 kommer upp för beslut på styrelsesammanträde den 2 februari 2024 inom ramen för ansökan om nytt miljötillstånd.

Pilotanläggningar:

- Granulerat aktivt kol (GAK). Alternativet utgör en eventuellt framtida rening av mikroföroreningar och partiklar. Delar av piloten, rening med granulärt kokosskal, avistallerades i december 2023 då den inte har gett tillfredsställande resultat. Fortsatt test med fossilt aktivt kol genomförs fram till juni 2024.

Syftet med pilottester är bland annat att få kunskap om nya tekniker, drifterfarenheter, underhållsbehov, kemikaliebehov med mera samt att verifiera reningsresultat utifrån vårt inkommande avloppsvatten.

Gryaab utreder även åtgärder för att förbättra vår nuvarande anläggning.

Tillståndsprocess

Kapacitetsutvecklingen av Ryaverket innebär att Gryaab måste ansöka om ett nytt miljötillstånd för Ryaverket efter 2036. Arbetet med att ta fram handlingar för ansökan för ett nytt miljötillstånd pågår. Ett antal underlagsutredningar genomförs såsom; lokaliseringsutredning, naturvärdesutredning, transportutredning, riskutredning, kulturvärdesutredning, luktutredning, dagvattenutredning, släckvattenutredning, utsläpp till luft, bullerutredning samt provtagningar i recipienten m.m. Dessa utredningar utgör underlag till ansökan för ett nytt miljötillstånd.

Samråd avseende nytt miljötillstånd genomfördes enligt följande:

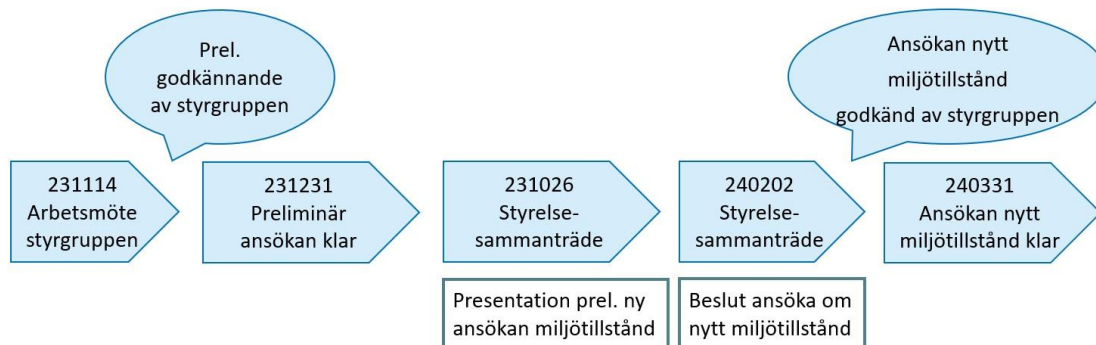
- Myndigheter samt ägarkommuner 9 maj 2023
- Allmänheten samt intresseorganisationer 15 juni 2023
- Särskilt berörda verksamheter 16 juni 2023

Arbetet med att ta fram förutsättningar för ansökan om nytt miljötillstånd är klart.

Styrelsen informerades om förutsättningarna för miljötillståndsansökan den 26 oktober 2023 och ärendet kommer upp för beslut i februari 2024.

Ansökan om nytt miljötillstånd kommer lämnas in under kvartal ett 2024. Målet är att ansökan om nytt miljötillstånd ska ha vunnit laga kraft 2026.

Bilden nedan beskriver processen för ansökan om nytt miljötillstånd.



Ansökan om tillstånd för grundvattensänkning i samband med byggandet av en ny pumpstation lämnades in till mark och miljödomstolen den 22 december 2023. Målet är att ansökan för grundvattensänkning ska ha vunnit laga kraft 2024.

Stadsbyggnadskontoret har påbörjat arbetet med en detaljplaneändring över området för den nya processarean samt delar av befintlig anläggning. Målet är att detaljplaneändringen ska ha vunnit laga kraft 2025.

Beslutsprocessen

Inriktningsbeslut

Ett stort fokus har lagts på att ta fram inriktningen för Nya Rya och dess finansiering. Styrelsen fattade inriktningsbeslut i maj 2022. Alla delägarkommuner har nu tagit ställning till och tillstrykt inriktningsbeslutet.

Uppdrag från Lerums kommun

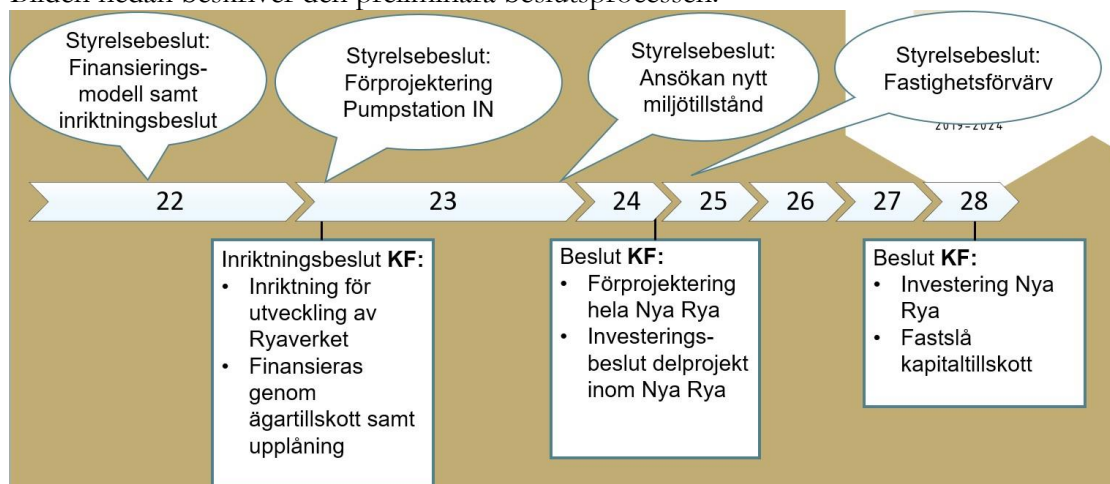
I samband med att Lerums kommun tog beslut om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket fick Gryaab följande uppdrag: Kommunfullmäktige hemställer till Gryaab att aktivt arbeta för att finna sätt att minimera påverkan för taxekollektivet i allt fortsatt arbete gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket. Under denna rubrik redovisas Gryaabs arbete med uppdraget.

Gryaab utreder för närvarande processval för den nya anläggningen och utvärderar då olika reningsprocessalternativ med hjälp av en hållbarhetsbedömning. Kostnader såsom till exempel investeringskostnad, kostnader för kemikalier, energi, drift- och underhållskostnader är en faktor i hållbarhetsbedömningen.

Även ansökan om nytt miljötillstånd utgör en avvägning utifrån bland annat kostnader. De villkor som Gryaab avser att gå in med i ansökan om nytt miljötillstånd baseras på bl.a. förväntade reningskrav från myndigheter till en rimlig kostnadsnivå. Gryaab utreder även en etappvis utbyggnad som tar hänsyn till kommande befolkningstillväxt.

Tidplan beslutsprocess

Bilden nedan beskriver den preliminära beslutsprocessen.



2024: Beslut om inlämnande av ansökan nytt miljötillstånd

2024: Beslut om processval, Rya 2

2024: Beslut om förprojektering Nya Rya

2024: Beslut om genomförande pumpstation IN (beslut av principiell beskaffenhet)

2025: Beslut om fastighetsförvärv

2028: Beslut om genomförande av Nya Rya samt beslut om kapitaltillskott (beslut av principiell beskaffenhet)

Risker

En plan för riskanalyser under utredningsfasen för Nya Rya samt för förprojekteringsfasen för delprojekt pumpstation IN är framtagen. Planen omfattar projektrisker, processrisker och arbetsmiljörisker.

Projektriskanalys genomfördes under juni 2021 och syftar till att identifiera och värdera hot och möjligheter som kan uppkomma under projektets gång. Uppföljning och uppdatering av projektriskanalys genomförs löpande under förstudiefasen. Vid uppföljning görs en genomgång av fastställda åtgärder för identifierade risker. Projektet arbetar löpande med åtgärderna för att minska de risker som bedömts höga.

Riskanalys processval Rya 2 genomfördes den 23 februari 2023.

Uppföljande projektriskanalys för Nya Rya genomfördes den 8 september 2023. Projektriskanalys delprojekt pumpstation IN, förprojektering, genomfördes den 31 oktober 2023.

Tidplan

- Rapport, pilottester AGS, färdigställs februari 2024.
- Teknisk beskrivning för ansökan nytt miljötillstånd färdigställdes under kvartal 4 2023.
- Samråd ny detaljplan under kvartal 2 2024.
- Miljökonsekvensbeskrivning för ansökan nytt miljötillstånd färdigställs under kvartal 1 2024.
- Färdig utredning, förstudie, år 2024.
- Förankring av beslut, förprojektering Nya Rya, kvartal 4 2024.

Ekonomi

Budget till och med december 2023: 43,3 miljoner kronor.

Utfall till och med december 2023: 27,9 miljoner kronor.

Anledningen till att budgeten underskridits är att förstudieprojektering Rya 2 har flyttats fram drygt ett kvartal inför att flödesprognoserna uppdaterades. Arbetet har också utförts mer effektivt än vad som förutsågs vid framtagande av budget.

Budget 2024: 26,0 miljoner kronor.